

CZTERY MIASTA, CZTERY UKRYTE PERŁY

FOUR TOWNS, FOUR HIDDEN GEMS

• Visegrad Fund

Szombathely

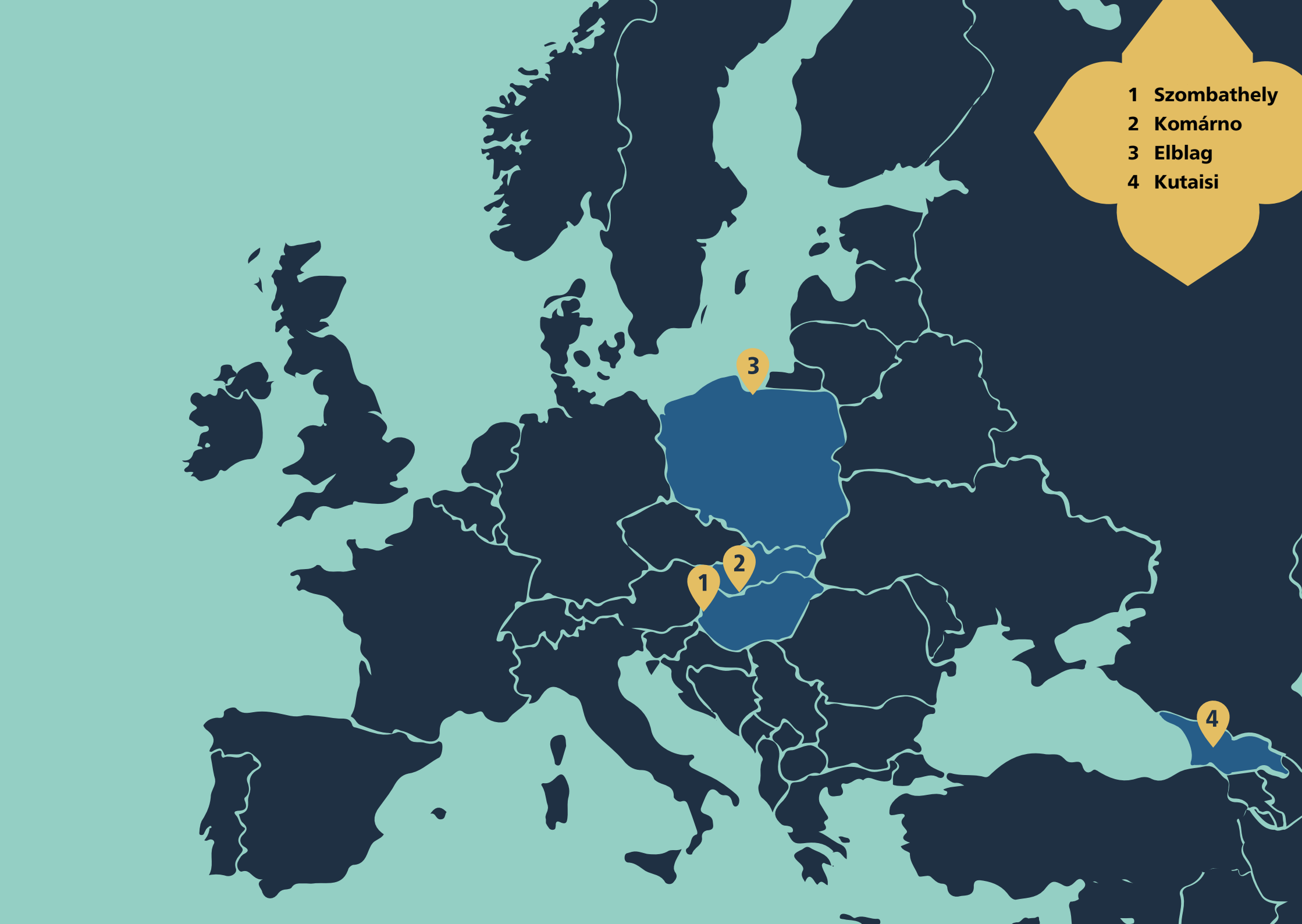
Kutaisi

Elbląg

Komarno

-
- A map of Europe with Hungary highlighted in blue. Four orange pins with numbers 1, 2, 3, and 4 are placed on the map. Pin 1 is in western Hungary, pin 2 is in central Hungary, pin 3 is in northern Hungary, and pin 4 is in the southern part of Hungary, near the border with Turkey. A legend in the top right corner identifies the locations: 1 Szombathely, 2 Komárno, 3 Elbląg, and 4 Kutaisi.
- 1 Szombathely
 - 2 Komárno
 - 3 Elbląg
 - 4 Kutaisi

CZTERY MIASTA, CZTERY UKRYTE PERŁY

Przechadzki po brzegach rzek, katedry średniowieczne, tysiącletnie ruiny zamków, festiwale kulinarne, specyficzne przygody w przyrodzie. Co Ty na to, gdybyśmy Ci powiedzieli, że odkrywając Komarno, Elbląg, Szombathely i Kutaisi możesz się stać uczestnikiem tego wszystkiego? Cztery miejscowości, cztery różniące się kraje: Słowacja, Polska, Węgry i Gruzja oczekują zainteresowanych osobliwymi wartościami kulturowymi, a jednak jest dużo podobieństw w tych miejscach do obejrzenia. Warto również, dlatego odkryć ukryte skarby, nawet w ramach dłuższej wyprawy do tych czterech miast!

Powrót do epoki starożytności, pospaceruj szlakiem świętego Marcina po ruinach z ery rzymskiej miasta Savaria lub włóż buty do wypraw i odkryj forty wojskowe miasta nad Dunajem, Komarno – znajdujące się ledwo o kilka godzin jazdy. Nie zapomnij o fantastycznych przeżyciach oferowanych poprzez przepłynięcie łodzią do przewozu zboża! Trochę dalej na północy czeka na Ciebie Elbląg, miasto portowe w Polsce, słynące z systemu kanałów, budynków starówki - no i słynnych specjałów miejscowych browarów. Gdybyś chętniej zwiedził/a monumentalne bazyliki, katedry, gdy interesuje Cię kultura wschodnia oraz sporty ekstremalne, nie omijaj miasta w Gruzji, Kutaisi. Korzystaj z możliwości specyficznej atmosfery tych czterech miast i podziwiaj ich ukryte skarby! Pozwól, by pochłonęła Cię lokalna historia, gastronomia lub relaksująca, uspokajająca przyroda! Cztery miasta mogą stanowić oddzielnie, jak i razem wspaniały program rodzinny lub pamiętny wypad z przyjaciółmi.

FOUR TOWNS, FOUR HIDDEN GEMS

Riverside walks, medieval cathedrals, thousand-year-old castle ruins, gastronomic festivals and unique adventures in nature. What if we told you that by exploring Komárno, Elbląg, Szombathely and Kutaisi you could experience all of these?

These four towns located in four different countries – Slovakia, Poland, Hungary and Georgia – all have unique cultural treasures, yet there are many similarities between their attractions. This is the reason why it is well worth going on a longer tour to discover the hidden treasures of these four settlements!

Travel back in time to antiquity and wander among the Roman monuments of Savaria, following in the footsteps of St. Martin, or put on your hiking boots and explore the military fortifications of Komárno on the Danube, situated just a couple of hours away. The unforgettable experience of travelling on a bógóshajó (a kind of transport boat) is also a must! A little further north, Elbląg – the Polish port city famous for its canal system, buildings of the old town and, of course, its local speciality beers – awaits its visitors.

Should you prefer to marvel at monumental cathedrals, would rather explore oriental culture or are a true extreme nature sports enthusiast, the Georgian city of Kutaisi is a destination for you.

Indulge in the unique atmospheres and hidden treasures of these four towns!

Get carried away by the local history and gastronomy or lose yourself in the refreshing and relaxing natural environment! These four towns, either individually or all together, are perfect for a family day out or a memorable getaway with friends.

Miasto Elbląg słynne z jezior i kanałów leży w północnej części Polski i kusi nas różnymi przygodami jako największe miasto portowe regionu. Przechadzając się po ulicach Starego Miasta stojącego na straży historii możemy podziwiać wznoszące się przed nami zabytki, mając przy tym w ręku dobre specjalne piwo polskiego browarnictwa.

Najbardziej spektakularną atrakcją miasta, a nawet może i jedyną w Polsce jest system znajdujących się tutaj kanałów, których dodatkową atrakcją są statki kursujące łądem i pływające po wodzie. Jedną z atrakcji kanału w Elblągu jest to, że jego niektóre odcinki przechodzą nie przez wodę, dlatego statki pokonują te odcinki na łądzie, zanim dochodzą ponownie do wody. Pod nami specjalny system hydrauliczny pokonuje 100 metrów różnicę w poziomie, a my na pokładzie łądowego statku podziwiamy przepiękne lasy, bagniste tereny.

Polskie miasto w XIV stuleciu było otoczone murami obronnymi, do dziś zachował się i pamięta stare czasy jedyny fragment: ówczesna brama miasta zwana Bramą Targową, która jest symbolem miasta Elbląga.

Najbardziej monumentalnym elementem widokowym jest gotycka katedra z XIII wieku pod wezwaniem św. Mikołaja, z 97 metrowej wieży otwiera się niesamowita panorama na śródmieście.

Warto złożyć wizytę w Elblągu nie tylko ze względu na jego atrakcje, lecz również dla imprez organizowanych w mieście. Najbardziej wybitnym wydarzeniem jest Święto Chleba organizowane każdego roku pod koniec lata, w repertuarze mamy wszelkie wydarzenia, poczynając od koncertów przez jarmarki rękodzielnictwa aż do teatrów ulicznych.

Odrywając się trochę od zgiełku miasta możemy pooddychać świeżym powietrzem w leśnym Parku Bażantarnia, a w dalszym otoczeniu znajdziemy kompleks młyna wodnego zachowanego z XIX stulecia.

Nie wolno zapomnieć o posmakowaniu słynnych polskich piw, pośród nich najbardziej znane piwo EB wytwarzane jest w Elblągu. Wieczory poświęcając degustacji całej palety piw, za dnia zwiedzajmy kościoły: Mariacki, Świętego Ducha oraz Bożego Ciała, lub Muzeum Archeologiczno-Historyczne, możemy tam zapoznać się z bogatą historią miasta.

Famous for its lakes and canals, Elbląg is the largest port town in the north Polish region with opportunities to embark on a variety of adventures. Take a stroll through the streets of the Old Town and admire its towering monuments, the guardians of history, perhaps clutching a bottle of fine Polish beer in your hand.

One of the most exciting draws for the town, and indeed Poland, is the canal system with its land- and water-borne boats as the biggest attraction. One very special feature of the Elbląg Canal is that some sections require the boats to make their way over land until they reach the water again. Feel free to marvel at beautiful forests and swamps from the deck, while the special hydraulic system labours beneath you to overcome 100 metres of difference in level.

The medieval Polish town was surrounded by fortifications in the 14th century, but the only remaining part of the walls that preserves the memory of those days is the former city gate, the Brama Targowa, which is considered to be the symbol of Elbląg. The town's most monumental landmark is the 13th-century Gothic Cathedral of St. Nicholas, with its 97-metre-tall tower offering a breath-taking view of the town centre.

Elbląg is not only worth a visit for its sights, but also for its events. The most prominent among these is the Bread Festival at the end of each summer, with a repertoire ranging from concerts and craft vendors to street theatre.

You can escape the hustle and bustle of the town for a breath of fresh air in the Bażantarnia Park forest and visit the 19th century water mill complex there.

The renowned Polish beers are not to be missed, the most famous of these is EB, straight from Elbląg. So, while the evenings should be dedicated to sampling the wide assortment of beers, you can visit St. Mary's, the Holy Ghost and Corpus Christi churches during the day, or learn about the town's history in the Archaeological and Historical Museum.

KUTAISI

Leżące nad rzeką Rioni miasto Kutaisi, jedno z największych miast w Gruzji, ma blisko 3000 lat historii i niegdyś było stolicą ówczesnego królestwa Gruzji. Miasto leżące na zachód od Tbilisi otoczone jest różnymi mitami, co czyni je dla nas, środkowo-europejskich poszukiwaczy przygód, jeszcze bardziej egzotycznym. Wspaniałe dzieła architektury miasta konkurują z cudami przyrody znajdującymi się wokół miasta.

Największym, najbardziej spektakularnym zespołem, zarazem symbolem miasta jest katedra Bagrata, budowana w XI stuleciu, spacer w murach ozdobionych starożytnymi freskami jest przeżyciem odpowiadającym prawdziwej podróży w czasie.

Niedaleko miasta znajdziemy zespół klasztorny Gelati, klasyfikowany na liście światowego dziedzictwa kultury UNESCO, do dziś wiernie zachowujący cechy architektury ortodoksyjnego kościoła charakteryzujące XII wiek.

Wyprawę po zespole klasztornym może ukoronować cerkiew Mocmeta stojąca na klifie nad rzeką Chalicetela (Tskhaltsitela), tutaj już z bramy otwiera się niesamowita panorama na lasy otaczające to popularne miejsce pielgrzymek.

Oddalając się trochę od bogatego w wartości dziedzictwa kulturowego Kutaisi, na terenie krasowych jaskiń w Rezerwacie Sataplia znajdziemy ślady stóp i kości dinozaurów, ponadto w Jaskini Prometeusza, pływając łodzią po wodach wewnętrznego jeziora, możemy podziwiać system stalaktytów i stalagmitów.

Jeżeli ktoś lubi ekstremalne przygody, rzeka Rioni czeka tylko na to, aby miłośnicy raftingu nią popłynęli, a piękne góry można odkryć w ramach wypraw kanioning. Podziwiać możemy z lotu ptaka nie tylko skarby przyrody otaczającej Kutaisi, ponieważ w mieście w dwóch miejscach mamy do dyspozycji wyciągi, z których otwiera się zapierająca oddech panorama na domy pod naszymi nogami. Oprócz zabytków zachowanych z różnych epok historycznych mamy do czynienia również z całkowicie futurystycznymi budowlami, składając wizytę w parlamencie, o formie przypominającej bańkę, który jest najnowocześniejszym elementem architektury miasta.

Dating back almost 3000 years, Kutaisi, on the banks of the Rioni River, is one of the largest cities in Georgia. It is also the capital of the former kingdom of Georgia.

The settlement west of Tbilisi is shrouded in myth, which makes it even more exotic for Central European adventurers like us. The architectural masterpieces of the town are a match for the natural wonders of the area.

The biggest landmark and symbol of the town is the Bagrati Cathedral, built in the 11th century, which is decorated with ancient frescoes. A walk between its walls is a journey back in time for visitors.

Located just a stone's throw from the town, the Gelati Monastery awaits us, a UNESCO World Heritage Site. The building complex still preserves the features of 12th century Orthodox religious architecture. The highlight of the monastery tour is the Motsameta Monastery, erected on the cliffs above the Ckalcitela River, offering a magnificent view from its gateway of the forests surrounding the popular pilgrimage site.

A little further afield from the heritage-rich Kutaisi, visitors can study dinosaur footprints and bones in the karst caves of the Sataplia Nature Reserve, or even take a boat trip on an inland lake to see the stalactite system of the Prometheus Cave.

If you should be seeking some extreme adventure, the Rioni River is the perfect place for white-water rafting enthusiasts, and the beautiful mountainous region can also be explored on a canyoning trip.

In addition to marvelling at the natural treasures surrounding Kutaisi from an elevated position, there are two cable cars in the town that offer breath-taking views from over the buildings. The range of monuments from different eras is completed by one strikingly futuristic construction: the Georgian Parliament Building, a great oval-shaped glass and steel dome, which is the most modern landmark in the city.

KOMARNO

Komarno jako jedno z najstarszych miast Słowacji oferuje przybyszom atrakcyjne możliwości relaksu bez względu na sezon. Dawna południowa część miasta jest perłą nad brzegiem Dunaju i sąsiaduje z dzisiejszym węgierskim Komárom przy granicy węgiersko-słowackiej.

Fort Monostori zaliczany w klasyfikacji europejskiej jako bezprecedensowy zespół zabytków jest największą atrakcją miasta. Spacer po 25 hektarowym obszarze ogromnej fortyfikacji to przeżycie zapierające oddech, wcale nie przypadkowo obiekt wywalczył swoje miejsce na liście światowego dziedzictwa kultury UNESCO. Niedaleko miasta Komarno znaczna część ówczesnego rzymskiego obozu wojskowego Klementia jest nie do końca odkryta archeologicznie, natomiast już znane fragmenty stwarzają niesamowity widok dla zainteresowanych tym zespołem zabytków. Łaźnia lecznicza Brigetio, nosząca dawną celtycką nazwę miasta, stanowi również dużą atrakcję w sercu miasta Komarna. Odwiedzający może zanurzyć się w kwalifikowanej wodzie termalnej w basenach krytych i odkrytych, oraz parku saun tego kąpieliska.

Kontynuując wodne wyprawy warto również odkryć wolną plażę mieszczącą się na nietkniętych wybrzeżach Dunaju w Koppánymonostor, w tym miejscu obok możliwości wynajęcia kajaków, kanadyjek można również wypróbować przepływ łodzią przeznaczoną do przewozu zboża. Powracając na rynek miasta Komarna znajdziemy kolejne ważne miejsce turystyczne: pałac Zichy, w ogrodzie tego pałacu zajmuje miejsce Dziedziniec Europejski prezentujący cechy architektury 45 regionów.

Pragnący prawdziwego kuriozalnego przedsięwzięcia, niech koniecznie siądzie na spektakl w Węgierskim Teatrze Jeździeckim. Ten teatr jest ewenementem nie tylko w regionie, lecz chyba również na świecie, ponieważ tworząc nowy rodzaj sztuki stał się atrakcją, zapisując się na stałe do księgi historii sztuk teatralnych.

Po wchłonięciu wartości kulturowych Komarna warto wsiąść na siodło roweru elektrycznego i podziwiać forty „Igmándi” i „Csillagerőd” (gwieździsty), oraz przejeżdżając mostem Erzsébet (Elżbiety) zwiedzić Újvár (Nowy zamek) i Öregvár (Stary zamek). Na wyprawy piesze prowadzą nas trasy bogate w widoki przełomu Dunaju, poprzez wyspę „Szent Pál” (wyspa św. Pawła) czy ścieżką „Szőnyi”, a w orientacji pomagają nam appka „Zöld Komárom” (Zielony Komárom).

Komárno is one of the oldest towns in Slovakia and offers visitors an exciting leisure experience whatever the season. Lying on the Hungarian-Slovakian border, this jewel on the Danube was once the southern quarter of Komárom in today's Hungary.

The town's principal attraction is the Monostor Castle, a unique monument in Europe. A walk around the battlements of this gigantic 25-hectare fortress is a breath-taking experience, it is no accident that it has earned a place on the UNESCO World Heritage List.

Close by to Komárno, a large part of the ancient Roman military camp of Clementia still awaits proper excavation and exploration, but the visible fragments of this monument are in themselves a sight to behold.

The Brigetio Spa, bearer of the former Celtic name of the town, is another major attraction in the heart of Komárno. Visitors to the spa, which has outdoor and indoor pools, as well as a sauna park, can take a dip in the accredited thermal waters.

For more water adventures, explore the open riverside beach of Koppánymonostor on a pristine stretch of the Danube, where in addition to canoe and kayak hire, you can also take a trip on a bógóshajó (a kind of barge), regarded as a trademark of Komárno.

Returning to the town's main square, another important tourist destination is the Zichy Palace and its gardens, housing the Courtyard of Europe, which features the architectural styles of the 45 regions.

If you are longing for something unconventional then be sure to catch a performance at the Hungarian Equestrian Theatre. This brick-and-mortar theatre has become a unique attraction not only in the region but also globally, creating a new genre and forever inscribing its name upon the history of theatre.

Having immersed yourself in the cultural treasures of Komárno, hop onto an electric bike to admire Fort Igmándi and the Star Fortress, and cross the Elizabeth Bridge to see both the New Castle and the Old Castle. If you fancy exploring the area on foot, then there are scenic hiking trails along the Danube Bend or to St. Paul's Island, or take a stroll along the Szőnyi botanical footpath, but be sure to download the Green Komárom app to help you find your way around.

SZOMBATHELY

Znajdujące się w zachodnio-naddunajskim regionie Węgier miasto Szombathely jest najstarszym, stale zamieszkałym miastem, jego nazwą w epoce Rzymian była Savaria. Możemy napotkać wiele słynnych zabytków w różnych punktach tego miasta posiadającego bogatą przeszłość historyczną.

Ruiny ówczesnej Savarii znajdziemy niemal wszędzie w mieście, nawet w najmniej oczekiwanych miejscach, jak np. pod szklaną podłogą filii bankowej znajdującej się na placu Głównym. Największa dziś znana w Europie zwarta podłoga mozaikowa z epoki rzymskiej pochodzi z Savarii, odkryta w Ogrodzie Ruin im. Istvána Járdányi Paulovics.

Katedra znajdująca się w sąsiedztwie Ogrodu Ruin jest trzecią co do wielkości katedrą na Węgrzech, która jest spektakularnym zespołem ze swoimi dyskretnymi ozdobami, marmurowymi kolumnami urzekającymi wzrok. Spacerując dalej pomiędzy strażnikami zabytków sakralnych możemy dotrzeć do miejsca pamięci najśłynniejszej postaci miasta, do kościoła pw. świętego Marcina oraz do Pałacu Biskupiego, w którym możemy mieć wgląd do biblioteki kryjącej prywatne zbiory biskupów.

Jeszcze bardziej cofając koło zamachowe wszech czasów nie należy ominąć Iseum, świątyni egipskiej bogini Izidy, która pod względem wymiarów świątyni Izidy w świecie zajmuje ważne trzecie miejsce. W sierpniu z okazji Historycznego Karnawału Savaria możemy być uczestnikami ceremonii poświęconej bogini w cieniu kolumn Iseum.

Gdy już całkowicie przeniknął nas duch starożytności, przejdźmy odkryć życie minionych 250 lat ludzi mieszkających we wsiach komitatu Vas. Muzeum-skansen Wsi komitatu Vas jest najchętniej zwiedzaną przestrzenią wystawienniczą w mieście, w którym mamy wgląd do świata rozmaitych środowisk społecznych dzięki autentycznie urządzonym budowlom. Nie ulega wątpliwości, że w każdym roku organizowany Historyczny Karnawał Savaria jest najbardziej popularnym wydarzeniem w Szombathely, przedstawiając tradycje starożytności i historię miasta - to wszystko w ramach ogólnoartystycznego festiwalu.

The oldest continuously inhabited Hungarian town, Szombathely, or Savaria as it was known in the Roman era, is located in the western Transdanubian region of Hungary. There are many famous sights to see around this town, which is characterised by its rich history.

Remnants of ancient Savaria can be found all over Szombathely, sometimes in the most unexpected places, such as under the glass floor of a bank branch in the Main Square. This, the largest known single mosaic floor from the Roman period in Europe, a remnant of ancient Savaria, was discovered in the Ruin Gardens that are named after István Járdányi Paulovics.

The Cathedral, located next to the Ruin Garden, is Hungary's third largest and a fascinating sight with its modest decoration and marble columns.

Roaming among the religious monuments, visitors are welcomed by the church of St. Martin—the most famous historical personality to have been born in the town—and the Episcopal Palace, where the library containing the Bishop's personal collection is open to the public.

Travelling further back in time, the Iseum, an Egyptian temple dedicated to the goddess Isis, is another must see, ranking third in size among the world's temples to Isis. At the Savaria Historical Carnival in August, you can even take part in a ceremony between the columns of the Iseum, dedicated to the goddess.

Having been completely carried away by the spirit of antiquity, discover how people in the villages of Vas County have lived over the past 250 years. The Vas County Village Museum is the most visited exhibition in Szombathely, one where you can glimpse the worlds of the various social strata through authentically furnished buildings.

The annual Savaria Historical Carnival is undoubtedly Szombathely's most renowned event, presenting Roman traditions and the history of the town across several venues in a festival in which all the arts are represented.

Szombathely

Szombathely

Elblag

Elblag

Kutaisi

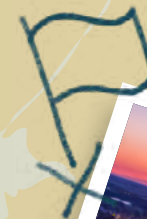
Kutaisi

Komarno

Komarno

Publikacja powstała w ramach projektu Funduszu Wyszehradzkiego o kodzie 22110202. Projekt jest współfinansowany przez Rządy Czech, Węgier, Polski i Słowacji poprzez Grant Wyszehradzki Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego.

Misją Funduszu jest wspieranie pomysłów na zrównoważoną współpracę regionalną w Europie Środkowej.

The brochure has been produced within the framework of the project with code number 22110202 supported by the Visegrad Fund. The project is co-financed by the Governments of Czechia, Hungary, Poland and Slovakia through Visegrad Grants from International Visegrad Fund. The mission of the fund is to advance ideas for sustainable regional cooperation in Central Europe.

• Visegrad Fund

Grafika:

Lizard Projects

Zdjęcia:

Zsolt Mészáros / Savaria Tourism Nonprofit sp. z o.o.

Urząd Miejski Elbląg,

Urząd Miejski Kutaisi,

ООСР Организация Зарządzания Дестынаcją Туристyczną Подунајско-Дунаменте